

עירובין סז. (ש מהסוף) עד סח: (ש 12 מסוף הצרות)

ביאורי מושגים

בית סאתיים - שטח של 5000 אמה מרובעות שניתן לזרוע בו סאתיים תבואה. גודל זה נלמד מחצר המשכן. גודל זה משמעותי מאוד בימינו לעניין עירוב אם יש שטח בגודל הזה שאינו מיועד לדיור או לתיור אלא רק לשימוש הוא מבטל את העירוב לכן כשמכינים עירוב יישובי יש לדאוג שלא יהיה שטח בגודל כזה שאינו משמש לדיור.

בגוי - העיקר הוא משאות גדולים - ולכן רק אם הוא יכול להוציא משאות גדולים זה נחשב הפתח המרכזי.

בישראל - העיקר שיוכל לטלטל בשבת לכן רק אם הפתח פתוח לרה"י הוא נחשב הפתח המרכזי.

בית שיש לו פתח נוסף בגודל 4X4

בגוי - פתוח לקרפף קטן (פחות מבית סאתיים) - הפתח החשוב הוא של החצר. פתוח לביקעה או לקרפף גדול - הפתח הנוסף הוא החשוב ואנו מתעלמים מהפתח לחצר.

בישראל - פתוח לקרפף גדול או לביקעה - הפתח החשוב הוא של החצר. פתוח לקרפף קטן (פחות מבית סאתיים) - הפתח הנוסף הוא החשוב ואנו מתעלמים מהפתח לחצר.

מעמד מחסן לא מקורה (קרפף) הגדול מבית סאתיים (5000 אמה מרובעות):

ר' יוחנן: מהתורה נחשב רה"י, מדרבנן נחשב כרמלית, לכן: הזורק מרה"י לתוכו חייב חטאת.

הדחיה של רבא: לא הבנתם נכון את הברייתא.

ההבנה הנכונה: הברייתא התירה לטלטל בתוך סלע הקטן מבית סאתיים (אבל טלטול מסלע גדול אל הים אסור).

הדחיה של רב אשי: למרות שקרפף גדול הוא רה"י מהתורה חכמים התירו לטלטל ממנו לכרמלית. (כיוון שכל דין כרמלית הוא דרבנן הם יכולים לעצב אותו כרצונם).

קושיה על ר' יוחנן מהברייתא

סלע שבתוך הים שגובה 10 טפחים ורחב מבית סאתיים - מותר בטלטול.

הסלע הנ"ל מקביל לקרפף והתירו לטלטל ממנו לים - מכאן שהוא אינו רה"י.

הלכות שנלמדו ממקרים שבהם נשפכו המים החמים של התינוק

1. אמירה לגוי ('שבות') בדבר שאין בו מעשה - מותר, בתנאי שזה לצורך מצווה.

2. עירוב חצרות במזווה (שממנו לוקחים אוכל במהלך השבת) - תלוי בשאלה: האם יש ברירה (והוברר למפרע מהו האוכל שבו משתתפים ומהו האוכל שיאכלו במהלך השבת) - והעירוב מועיל, או שאין ברירה - והעירוב לא מועיל. אביי: אין ברירה ולכן זה לא מועיל.

3. ניתן לשאול את האמא אם היא זקוקה למים חמים - ולחמם לו אגב החימום לאימו.

4. **רבא**: 1. ניתן לבטל מחצר לחצר (כר' יוחנן בניגוד לשמואל). 2. לא ניתן לחזור מהביטול באמצע השבת (כשמואל בניגוד לרב).

האם מחלוקות אלו תלויות אחת בשנייה

הו"א בגמרא: הן תלויות (אחרי הביטול הוא נחשב בן חצר אחרת ולא ניתן לבטל מחצר לחצר).

רבא: הן לא תלויות, (האיסור לבטל הוא כדי למנוע זלזול בביטול).

ה'א, ורב אשי למסקנה - המח' האם ניתן לחזור מהביטול תלויה במח' את מה מבטלים:

חכמים: (הסבורים שלא מבטלים את הבית) נשארת למבטל תפיסה בביתו ולכן הוא יכול לחזור בו מהביטול (כרב).

ר"א: (הסבור שמבטלים את הבית) לא נשאר למבטל דבר ולכן הוא אינו יכול לחזור בו מהביטול (כשמואל).

מסקנה: המחלוקות לא תלויות אחת בשניה:

המח' לגבי יכולת החזרה - תלויה בשאלה האם ביטול הוא הסתלקות מלאה או חלקית.

המח' לגבי מה מבטלים - תלויה בשאלה למה התכוון האדם כשביטל את חצרו.

3 מח' בעניין ביטול רשות

חזרה מהביטול

רב: ניתן לחזור מהביטול.
שמואל: לא ניתן לחזור מהביטול.

מה מבטלים

חכמים: רק את חלקו בחצר.
ר' אליעזר: את חלקו בחצר ואת ביתו.

מי שנתן רשות והוציא מביתו לחצר

ר' מאיר: אוסר בין בשוגג ובין במזיד.
ר' יהודה: אוסר רק במזיד.

רב ששת: המח' האם ניתן לחזור מהביטול תלויה במח' על מי שביטל והוציא מביתו:

ר' מאיר: ניתן לחזור מביטול (כרב) ולכן המוציא אף בשוגג ביטל את ביטול רשותו.

ר' יהודה: לא ניתן לחזור מביטול (כשמואל) ולכן המוציא בשוגג לא ביטל את ביטול רשותו.

רבא: המח' אינן תלויות זו בזו: (לר"מ ולר"י לא ניתן לחזור מביטול - כשמואל).

ר' מאיר: יש לגזור שוגג אטו מזיד (ולכן גם בשוגג אוסר).
ר' יהודה: אין לגזור שוגג אטו מזיד (ולכן בשוגג לא אוסרים).